

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemanj velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemanj velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 185.

V Ljubljani, v ponedeljek 14. avgusta 1893.

Letnik XXI.

O srednjih šolah.

Ker se nam zameri vsaka še tako krotka beseda o verskih nedostatkih vzgoje po naših srednjih šolah, zato navajamo tu članek iz katoliške Dalmacije, pisatelj o dalmatinskih srednjih šolah. Tam so razmere vsekakor podobne našim, če niso v verskem oziru še mnogo boljše. Zato je pomenljiv napominati članek in velja tudi za nas. Slove pa tako-le:

„Naše srednje šole, i večje i manje, so gledé verske vzgoje mladine prava nesreča, in to zato, ker je učiteljsko osebje večinoma opojeno z brezverskim duhom. Ta duh brezverstva spoznajo učenci in si ga osvojé, če tudi ne slišijo ničesar o tem izrecnega. Dosti je jeden posmeh g. profesorja, da mladež pohujša in jo napoti na brezverstvo. Dosti je, da vidijo dijaki, kako profesor zapisuje v zapisnik mej molitvijo, ali slači svojo suknjo in na molitev ne pazi in se ne prekriza.

Pa da bi ta nekakšna negativnost gledé vere ostala v resnici negativna, bi zopet mnogo ne škodila, če bi nekateri gospodje profesorji naravnost ne gojili verskega brezbrizja mej dijaki srednjih šol. Dijaki pripovedujejo, kaj jim vse pravijo brezverski profesorji, tudi gg. katehetje to vedó, ko jim učenci stavijo ugovore, katerih se še sami ne morejo izmisliti, marveč jih čujejo od svojih profesorjev pri predavanjih.

A to je žalostno, da ne more biti žalostnejše, ker se s tem uničuje vse delo in ves trud katehetov, in njihovo predavanje postane odveč. Bodi katehet najmodrejši bogoslovec in modroslovec in razglabljal verske resnice, kot največji genij, težko prepričaš še nezrelo mladino, da je neresnično to, kar sliši praviti in trditi od gosp. profesorja, ki je štiri leta pohajal v vseučiliško dvorano, ta olimp učenčevih želja.

No, le prepričajte učenca, da more biti profesor izučen v katerikoli stroki znanstveni, pa da je morda v verskih naukih neznanec, ali pa da govori, kakor ga strast naganja. To ni mogoče in tudi ni izvedljivo, ker v šoli ne smeš nikogar spominjati.

Če se pa pomisli, da se mej mladežjo (pri nas na spletski in dubrovniški gimnaziji) vedno nahaja kak klerik, ki je prisiljen, da poslušá ta brezverska predavanja, ti kipi srce srda. (Pri nas bi rekli: Alojzniki in drugi, ki so si izbrali že duhovniški stan v poklic, poslušajo brezversko rogoviljenje. Op. vred.) Ubogi kleriki, kam ste zapali? Kdaj se dobi milostna roka, da vas reši iz te prave babilonske sužnosti in vam otvori posebno učilišče? In to vse bi moglo biti, če bi se za Dalmacijo ustrojila osrednja gimnazija; to je treba storiti prej ali slej, če se hočejo kleriki in potem tudi bodoči duhovniki obvarovati kuge brezverstva, ki jednoč vsesano se le s težo iztrebi.

In da to ni samo obrekovanje, naj povem, da je na dubrovniški gimnaziji, — dve ali tri leti je temu, — razlagal neki profesor, ki ga lahko imenujem, javno v šoli pred kleriki brezverske nauke proti sv. pismu, in verjetno je, da to še dela. — Evo, kaj nam nudijo srednje šole gledé verske vzgoje naših sinov, ki prihajajo, da bi crpili pouk iz ust učiteljevih, in crpijo — strup!

Tako je v Dalmaciji, in na Hrvatskem je še gorje. Bratje katoličani, in posebno duhovniki, uporabite vse sile, da preprečite tako brezversko propagando v šoli, — in to lahko storite, če se daste obveščati od mladine in če proti temu uporabljate vsa pripravna sredstva, ki Vam jih zakon dopušča.

Da, taki zapeljivci bi se morali javno ožigosati polistih, kar bi bil

brez dvojbe dober odpor proti njihovemu brezverskemu proselitizmu.“

Po naših gimnazijah se javno pridiguje darvinizem; slovensko Sketovo berilo ima jeden spis (Schreinerjev) popolnoma v tem duhu; kakšna je učna knjiga, smo že pokazali. Framasonstvo se hvali, dvoboj se povečuje in tudi goji mej našo šolsko mladino in njenimi učitelji-vzgojevatelji! Pri zgodovini slišijo naši gimnazijci, da se je papeštvo pričelo še le v 4. stoletju, da so bili papeži najgorji trinogi človeštva, in še nebrojno drugih, že zdavna znanstveno ovrženih trditev. Brezbrojno takih primerov še lahko navedemo.

Odkod pomoči?

Kdor ni slep, vidi, da je treba v resnici vzgojevalne gimnazije v verskem duhu, da moramo vsaj za duhovski naraščaj skrbeti, da ga ne prevzame na gimnaziji gnili protiverski duh, da pa tudi vse naše izobraženstvo hira v teh razmerah in da je zato na vsak način potrebna — katoliška gimnazija! Dotle pa skrbi vsak po svojih močéh, da zabrani tako brezversko prekucovanje po naših gimnazijah, da se mu, kolikor more, ustavi, ali da vsaj skrbi, da pogubni vpliv oslabi.

Skrbna vlada naša, držeč se načela, da mora zabranjevati dobro, zato da se izogne slabemu, seveda ne privoljava, da bi se mej dijaki ustanovila „Marijina družba“. To bi bilo nevarno državi in morda celo evropskemu miru; toda tega ne more nobeden zabraniti, da bi duhovnik in vsak drugi slovenski poštenjak ne ljubil mladine in jej ne pomagal gmotno in нравstveno. Za cerkev se nam ni bati, če bi tudi sami darvinisti sedeli za profesorskimi stolicami; ona ne more propasti. Pač pa se nam je bati za narod, če bodo njegovi bodoči izobraženci še za dōbe svojih gimnazijskih let izgubili najvišje ideje človeštva in brez vere, upanja in ljubezni živeli samo — sebičnemu vživanju!

LISTEK.

Pantheon.

Arabeske. Napisal Josip Jaklić.

IX. Hektor in Ahil.

(Povest priklenjenega psa.)

Bil je ščip in pes Hektor je ležal pred vežnimi vrati ter premišljeval Hamletove besede: „To be or not to be that is the question (Bit ali nebit to je vprašanje).“ Pripomniti moram namreč, da se je učeni naš pes mnogo pečal s filozofijo, ter da jo je poleg pesništva najvišje cenil. Modroslovna raziskavanja pa so imela nanj poseben vpliv. Ker je bil pesimist, zabredel je vselej po takem premišljevanju v sentimentalizem in skladal je pesmi, tako ginljive, da se je krčilo poslušalcu ne samo srce, temveč tudi uho.

Ob takih prilikah mu ni bila nobena stvar na svetu več prav, in celo zato je nevoljno renčal, ker se mu je zdelo, da luna ne sveti niti tako močno, kakor Drumondove ali pa najnovejše bliskovne svetilnice. Vendar je čez nekoliko časa pozabil staro sovraštvo do meseca in pričel je nekako tako-le govoriti:

„Gospod mesec! Vém, da Vam je dolgočasno na Vašem potovanju. Ako Vam je prav, povedal Vam bom, kar sem sam doživel. S tem si hočem

olajšati srčne bolečine. Samo če me bodete Vi tudi razumeli, kajti jako dvomim, da bi bili sposobni čutiti, kaj je ljubezen?“

In obrnil se je v ščip, pričakovaje odgovora. — toda ker ga le dolgo ni bilo, pričel je srdito renčati. To je menda napotilo nočnega vladarja, da je počasi odvrnil:

„Kaj, da jaz ne bi vedel, kaj je ljubezen? Saj vendar iz same ljubavi letam že skoro celo večnost za zemljo, dasiravno brez vspeha. Trdosrčnica se ne dá omečiti.“

Ta odgovor je bil Hektorju dovoljen.

„Tedad ste tudi Vi moj tovariš v nesreči. Jako me veseli. Vendar sem prepričan, da se Vaša bolest z mojo niti primerjati ne dá. Poslušajte me in sami sodite. . . . Priklenjen sem bil pri žitnici in tjekaj je prišla nekda tudi Dijana. Ah, da ste jo Vi poznali, kaka krasotica je bila moja Dijana! Vitkega stasa, krasno progasta, in kako lepo grebenico je imela krog vratú! — Pri prvem njenem pogledu bil sem očaran in srce se mi je napolnilo s čuvstvom, katerega do takrat nisem poznal. . . . Ah, kako srečni časi so bili to!“

Ali prišel je sosedov Ahil, saj ste gotovo že kedaj na svojem nočnem potovanju videli onega preširneža, katerega sovražim iz korenine svojih kocih. Prinesel je moji izvoljenki kos pečenke, katero je gotovo kje v kuhinji na skrivnem izmaknil,

in zapeljal jo je. Šta je ž njim in nikdar je ni bilo več k meni nazaj. Imel sem jo tako rad, življenje bi bil žrtvoval zánjo, in zaradi jedne kosti se mi je izneverila neusmiljenka, samo zaradi jedne kosti, gospod! Ni-li to brezsrčno, sebično, materialistično? . . .

Obup, srd in ljubezen so se borili dolgo v mojem srcu. In hotel sem že usmrtiti samega sebe in svojega tekmeca. Prav filozofično vém, da to ni, toda kaj se hoče? — Osveta se ne strinja z moralom; in samomor? Naše pasje življenje nima niti tolike cene, da bi je bilo vredno siloma končati. — Rajši sem se zatekel k poeziji, saj tu je domá vir vse tolažbe. In sedaj pevam mile pesmice, lajšajoč sebi in trpečemu človeštvu gorje. A vendar ne morem pozabiti svoje Dijane, ne morem!“

Solze so mu stopile v oči, zarožljaj je z verigo in iz prsi se mu je izvila srce in uho pretresujoča melodija.

„Ali razumete sedaj mojo bolest?“

Bledi mesec je razumel njegove tožbe in satirsko se mu je otemnilo lice. Toda Hektor tega ni opazil, kajti črn oblak je odtegnil luno njegovim očem. . . . A v tiho noč so donele še dolgo milotožne elegije pesnika Hektorja o zgubljeni sreči in o nekdanjih boljših dnéh, ki se ne povrnejo nikdar več.

Strajk v mestnem zastopstvu zagrebškem.

V enem svojih dopisov v „Slovenec“ sem razjasnil, zakaj je opozicijska manjšina zagrebškega mestnega zastopstva razpustila javno sednico dne 5. junija. Od tega časa pa do danes še vedno traje razpor v mestnem zastopstvu. Opozicijski zastopniki so namreč tudi v sednici 3. julija hoteli ponoviti interpelacijo radi nedostojnega ponašanja mestne policije prigodom volitve v deželni zbor v mestu Zagrebu, ali mestni župan tudi zdaj ni dovolil, da se interpelacija prebere in obrazloži. Opozicijska manjšina pa se oslanja na postavu, po kateri župan ne more zabraniti interpelacije, če se tiče mestnih zadev, kar je v tem slučaju nedvojbeno, saj se vendar tiče mestne policije. Ali župan je drugega mnenja, češ, da je policija državna in da je ona odgovorna le državni oblasti. Ali vendar te trditvi je vendar sedanji župan že dvakrat odgovarjal na interpelacije, ki so se tikale policije, kar po njegovi trditvi tudi ne bi bil smel storiti. Ali v teh dveh slučajih ni bilo političnih razlogov, nego samo privatnih, pa ni bilo za vladajočo stranko nič takega, da se ne bi smelo javno razpravljati. Drugače pa je v tem slučaju, kajti prof. dr. Brestjensky bi bil gotovo dobro osvetlil v interpelaciji in svojem obrazloženju današnje naše politične odnose. Do tega pa ni smelo priti. Interpelacija se je morala zabraniti, četudi proti postavi. Ali opozicija pa ni popustila, nego je tudi iz sednice 3. julija odšla, in mestno zastopstvo je bilo zopet nesklepčno. In ko je bila 7. avgusta sklicana sednica mestnega zastopstva, zopet ni v njej opozicijskih zastopnikov. Manjkalo je tudi pet članov večine, pa je mogel župan držati le neko konferencijo s prisotnimi zastopniki. V tej konferenciji se je sklenilo, da se bodo obdržale sednice v bodoče, tudi brez opozicijskih zastopnikov, pa kasneje, ko bode mestno zastopstvo zopet v polnem številu zbrano, vsi sklepi odobrili in da naj mestni župan opozicijske zastopnike opomni vsakega posebej dolžnosti, katero je prevzel, ko se je dal voliti za mestnega zastopnika. Ta opomba naj se pa tudi javno tiskom oglasi, češ, da bo mogel vsakdo videti, da opozicijski zastopniki ne vršijo svojih dolžnosti. A le-ti pa so predali na to mestnemu županu temeljito obrazloženo poročilo, v katerem se pozivljejo na vse paragrafe mestnega statuta, po katerih so bili prisiljeni tako ravnati, da ohranijo svobodo mestne uprave, kolikor je še sploh mogoče v današnjih naših žalostnih političnih okoliščinah.

Vladni časopisi pišejo seveda ostre članke proti opoziciji. Dolže jo, da je le ona kriva, da se tako važne zadeve, ki so zdaj na dnevnem redu, kakor kanalizacija, vrejenje Illice in Jelačićevega trga, ne bodo mogle rešiti, kakor bi se morale. To je zares žalostno pri nas, da mora povsodi in v vsem politika odločevati. Ali zakaj jo pa povsodi vladna stranka sama meša v vse zadeve? Zakaj ni sedanji župan storil v tem pogledu tako, kakor je storil župan dr. Amruš, ko je bil interpeliran radi policije? On je interpelacijo dovolil prebrati in obrazložiti, ali je

interpelantu v kratkem odgovoril. „Policija je državna uredba ter odgovorna vladi, a ne mestnemu poglavarstvu.“ In vsa zadeva je bila rešena. Ni-li mogel sedanji župan isto storiti? Težko bi bilo sicer poslušati v interpelaciji navedene čine vladne naperjene proti opoziciji, ali način bi bil korekten in mestno zastopstvo bi bilo še vedno sklepčno, kar zdaj ni. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. avgusta.

Dvojezični napisi v Pragi. Gibanje, ki se je začelo vsled tega, da je namestnik ukazal odstraniti table s samočeškimi napisi v Pragi in dal napraviti zopet dvojezične, vladi in Nemcem ni nič po volji. Nemški listi se sedaj posebno sklicujejo na to, da so v Pragi že od nekdaj bili dvojezični napisi, da so torej Nemci že nekako pripovedovali pravico do nemškega imenovanja ulic, v Liberci in drugih nemških mestih na Češkem je pa drugače, ker se nikdar dvojezičnih napisov niso imeli in torej Čehi niso pripovedovali nobene pravice. To pač le to dokazuje, kako je Nemcem vsaka zvijača dobra, kadar gre za zagovarjanje svojih predprav. Vladni listi se pa nadejajo, da se bode agitacija za dvojezične napise po Češkem plegla, ko se snide državni zbor in pridejo druge stvari zopet na vrsto.

Ulični napisi v Brnu. Čehi zahtevajo tudi dvojezične napise v Brnu, ko jih je vlada ukazala v Pragi. Nemci v Brnu pa skušajo z neko zvijačo preprečiti dvojezične napise. Da bi ne bilo potreba kedaj napraviti dvojezičnih napisov, mesto samo ni napravilo nobenih uličnih napisov. Tako je še sedaj več ulic brez napisov. Pač so pa na hišah tablice z imenom ulice in hišno številko. Te table so pa lastnina dotičnih hišnih posestnikov. Ko je bil cesar prišel v Brno, je bila mestna občina dala strelskemu društvu 5000 gld. za razne priprave. To društvo je dalo za ta denar po nekaterih ulicah napraviti nemške napise. Nemci tudi o teh tablah trdijo, da so le privatna last tega društva. O tacihih privatnih tablah pa vlada nima nič odločevati. Postave pa ni, ki bi mesto silila, da mora samo napraviti napise ulic in tako upajo brnski Nemci, da jim ne bode treba napraviti dvojezičnih uličnih napisov.

Bosna in Hercegovina. V petek prišli so v Serajevo skupni državni minister pl. Kallay, hrvaški ban grof Khuen-Hedervary in ogerski poljedelski minister grof Bethlen. Na kolodvoru so jih vsprejeli general pl. Appel in načelniki oblastev. V Tuzli so bili meščani visokim gostom priredili bakljado. Pozdravil jih je župan in zahvalila sta se ban in finančni minister. V Zenici ogledali so papirnico in premogovnik. V Serajevu ogledali so bolnišnico, vladno pisarno, umetnoobrtni atelier, šerijatsko šolo in jedno mošejo. General Appel jim je priredil obed, h kateremu so bili povabljeni načelniki oblastev. General Appel se je pri obedu zahvalil gostom, da se tako zanimajo za napredek dežele. Župan Kapitanović je pozdravil goste, zlasti

бана, načelnika sosedne, po narodnosti sorodne dežele, in pa poljedelskega ministra. Ban se je zahvalil, naglašajoč, da dežela hitreje napreduje, nego je on pričakoval. Minister Kallay se je zahvalil vojašini, ki je največ pripomogla k napredku dežele. Iz Serajeva odpeljali so se v Mostar. To potovanje je pomenljivo zaradi tega, ker spremljata Kallaya eden ogerski minister in pa ban hrvaški. Morda je to v kaki zvezi z bodočo vredbo državnopravnih razmer teh okupovanih dežel. Poslednji čas se je mnogo govorilo, da se namerava v kratkem ta stvar vrediti. Ker potujeta po Bosni ban in ogerski poljedelski minister, smemo sklepati, da Mažari mislijo razmera tako vrediti, da Bosna in Hercegovina stopita v kako tesno zvezo z deželami krone sv. Stefana, bodi si, da se že spojita s Hrvaško ali pa dobita kako lastno avtonomijo.

Srbija. Skupščini se je predložilo poročilo preiskovalnega odseka in bode te dni debata o tem, ali naj se tožijo bivši ministri. Te debate se udeležiti imajo pravico bivši ministri, ki pa bajé le toliko pridejo v skupščino, da oddajo neko skupno izjavo. V skupščini bi tudi vse zagovarjanje nič ne pomagalo. Da se sklene stvar izročiti sodišču, to je gotovo.

Rusija in Italija. Iz Rima se oporeka novici o zvezi mej Rusijo in Italijo. To oporekanje je vsekako bilo pričakovati, naj je na vsej stvari kaj resnice ali pa ne. Če je Italija Avstriji in Nemčiji za hrbtom sklenila zvezo z Rusijo, pač tega ne bode naravnost povedala. Zatorej po tem oporekanju ravno toliko vemo kot smo poprej. Vsekako je pa karakteristično, da nekateri ruski listi sedaj jako goreče priporočajo gospodarsko zblizanje Rusije in Italije. Italija ima svilo, vino, železo, stroje in kemične proizvode, katerih potrebujejo Rusi. Rusija pa more gledati, da dobi v Italiji trgovišča za svoje surovine in manufakturno blago. Ker gospodarsko približanje vsekako tudi nekoliko vpliva na politiko, zatorej smemo sklepati, da odnosi mej Rusijo in Italijo niso najslabši.

Povečanje vojne sile na Francoskem. Povečanje vojne sile v Nemčiji se še ni v dejanju izvelo, in že premišljujejo na Francoskem, kako da povečajo vojno moč. Na Francoskem je to težavnejše, nego v Nemčiji, ker pomanjkuje za vojaščino sposobnih ljudi. Število prebivalstva se vedno manjša, dočim v Nemčiji hitro narašča. Vojaški listi priporočajo, da se v orožju izurijo vse francoske pomožne čete. S tem se bode nekoliko opomoglo, da nemška vojna ne bode čezmerno presegala francoske. To se bode pa le deloma doseglo, ker pomožne čete se ne morejo primerjati z nemško nadomestno rezervo I. razreda, h kateri pripadajo le taki možje, ki se bodo lahko porabili na bojišču. Vsekako se bode v kratkem francoska zakonodaja pečala s povečanjem vojne sile, toda dosti storiti ne bode mogla, ker pri najboljši volji števila vojaških novincev ne bode več moč pomnožiti. Spoznanje lastne slabosti mora vsekako nekoliko ohladiti francosko željo po maščevanju za poraze 1870.

(Dalje v prilogi.)

Pot v Rim.

(Dalje.)

Pogledati mi je nekoliko na naše potovanje nazaj:

V Asisu smo se v neki hiši malo odpočili. Na to smo šli v Porcijunkulo ali k „Mariji od angeljev“. Cerkev stoji prav v ravnini. Razdeljena je v tri ladije. V vsaki stranski ladiji je po pet kapelic. Nekako v sredi glavne ladije je ona mala cerkvena, v kateri je sveti Frančišek premenil svoje življenje, ustanovil svoje tri redove ter od Boga izprosil popolen porcijunkulski odpustek. Cerkvena je ohranjena nespremenjena. Oltar je obdan z lepim železnim omrežjem.

Naši romarji so se slovensko izpovedali. Obhajani so pa bili v mali cerkvi, na mestu, kjer je sveti Frančišek tolikrat molil. Jaz in tovariš sva bila tudi tako srečna, da sva maševala v isti cerkvi.

Po sveti maši so naju povabili prijazni Frančiškani na zajtrk. Ko sva popila kavo, je nama in romarjem neki nemški pater pokazal sobo, v kateri je sveti Frančišek živel in umrl na golih tleh. Videli smo tudi pravo podobo svetnikovo in pa na vrtu oni trn, v katerem se je sveti ožak pokoril.

Samostan je velik in star. Sedanja vlada jim ga je vzela, a kupil ga je bogati angleški konvertit lord Ripon ter ga izročil redovnikom. V samostanu živi do 40 oseb. Pečajo se tudi s šolo.

Zahvalivši se prijaznim in gostoljubnim redovnikom smo se peljali v Asisi. Najprej smo obiskali cerkev sv. Frančiška, katero oskrbujejo minoriti. Tri cerkve so jedna na drugi. V spodnji počiva sveti Frančišek. Grob njegov je res veličasten.

Po kratki molitvi smo stopili v srednjo cerkev. Zidana je v gotičkem slogu in v podobi križa. Ladije ima tri; okna so okusno slikana (barvena), stene pokrite s krasnimi slikami in kipi. Prijazni nemški pater nam je pokazal prt, v katerega je bilo zavito telo sv. Frančiška, del njegovih par, copate, katere je nosil po dobljenih ranah in pa kos Marijinega zavoja (Schleier).

Poleg cerkve je velik samostan, kateri je tudi postal žrtva framasonske vlade. Slednjič jim ga je prodala.

Od tod smo šli v cerkev sv. Klare. Tudi ta cerkev je zidana v gotičkem slogu. Žal, da je tako zapuščena. V njej počiva sveta Klara, Frančiškova sestra. Lepo leži, kakor da bi spala. Truplo je malo počrnelo.

Pa sedaj spregovorimo dalje o našem bivanju v Ankoni.

Prišedši iz cerkve sv. Justine smo videli na desni strani cerkve veliko poslopje. V njem so dolgo let služili Bogu redovniki sv. Benedikta, a sedaj so v njem vojaki.

Od tod smo šli skozi velikanski vrt, katerega dičijo sohe slavnih padovanskih mož in nekaterih papežev.

Kmalu pridemo do „palazzo della ragione“. Ta velikanska zgradba je bila postavljena v 13. stoletju. Stopimo v prvo nadstropje. Tu smo v svetovnoznani saloni, kateri ni enake po velikosti na celem svetu. Dolga je 324 čevljev, široka 108 čevljev in visoka 56 čevljev. V njej smo videli lesenega konja, kateri je 24 čevljev visok. Dasi je velikan, se vendar kar zgubi v ogromni sobani.

Komaj smo naredili par stopinj, smo že bili pred lepo hišo, v kateri se vidijo lepe umetnije. Največjo pozornost smo obrnili nekemu umotvoru. Iz enega kosa belega marmorja so narejeni zavrženi angeli. Na vrhu stoji nadangel Mihael, podeč jih v pekel. Zeló se mu vpirajo. Na vsak način hočejo ostati v nebu, vendar Mihael jih nadvlada ter pahne v prepad. Tako umetnega dela nismo prej še nikjer videli. Kdor pujde v Padova, naj ne zamudi si ogledati tega umotvora.

Dalje gradé smo ogledali škofovsko cerkev. Ravno so jo lepšali za slavnost, katere se je vršila

leta. Kacih uspehov Francozi drugače nimajo pričakovati, kakor če dobé močnega zaveznika.

Volilna reforma v Holandiji. V holandski zbornici vrši se te dni debata o vladni predlogi, s katero se vpelje občna volilna pravica. Kakor se pa kaže, so liberalci največji nasprotniki razširjenju volilne pravice. Boje se namreč, da bi potem kapitalisti zgubili mnogo vpliva. Kakor povsod, so pa tudi v Holandiji poprej največ liberalci govorili in pisali za občno volilno pravico, ali sedaj, ko je stvar na vrsto prišla, se pa ustavljajo. Velik del katoliške stranke se pa odločno poteguje za razširjenje volilne pravice. Če se bode na Holandskem volilna pravica razširila, bode za to v nemali meri zahvaliti katoliško stranko, ki se ne dá zbežati od liberalnih govornikov, ki kolikor je moč črne slikajo slabe posledice, ki bi jih občna volilna pravica imela.

Šolstvo.

Iz kranjskega okraja se nam piše: „Sl. Nar.“ 178. številka prinaša iz Kranja dopis, ki se končuje s sedmimi pikami. S tem je gospod dopisnik menda hotel naznaniti, da si moramo več misliti, nego brati, ali pa želi nadaljevanja svojemu poročilu. Kot podpis one pike ne morejo veljati. Pač vemo, da bivajo tripični bratje, a sedempični nam niso znani. Da bi si bil on želel prilastiti pridevek: coccinella septempunctata, t. j. polonica ali božji volek, ki nosi sedem pičic, ni verjetno, kajti iz njegovega stavka je lahko spoznati, da on ni kak omahljivec, kimovec ali kaj enacega, ampak odločen in če treba tudi rogovilast, kakor jelen na planjavi. V kozji rog, ali da ostanem pri prej imenovani plemeniti živali, v jelenov rog vgnal gosp. nadzornika in jedno pod nos je dal tudi gosp. okrajnemu glavarju. Toda šalo na stran, zdi se nam treba, gosp. dopisnika nekoliko zavriniti, semtertje v pojasnilo kako stvarico dostaviti.

Poročila o konferenciji se ne dotikam, pač pa zanima odlomek: nekaj o taktu. Kaj je takt, vedo peveci, gosp. dopisnik pa še bolje. Čujte, kako piše: „V svojem poročilu priporočal je gosp. nadzornik učitelstvu takt, a takoj dal sam slab vzgled, ko je prav po nepotrebnem jel vleči na dan osebnosti (katere? — niti jedne nismo slišali), izdal tajnost nekega uredništva ter se zaletaval v naše učiteljsko društvo“ itd., potem sledi še nekaj koristnih naukov o taktnem vedenju.

Kaj pa je v resnici zagrešil gosp. A. Žumer? Prav njegovo taktno ravnanje vam ni povšeči, gosp. sedempični bratec! V domačem krogu je hotel neko kočljivo zadevo poravnati, ni se maral po časnikih zagovarjati ali celo lasati, varovati je hotel ugled učiteljstva. Vaši gg. tovariši hvalijo njegovo previdnost, Vi pa ga napadate. Gosp. nadzornik je menil, da bo stvar z njegovim pojasnilom končana, a Vi jo z nova vlečete na dan. Kaj pa se je zgodilo tako imenitnega? Sl. okr. učiteljsko društvo je priredilo veselico s plesom na večer pred tv. tremi

čez dva dni. Padovanski vladika je posvetil v njej škofa za Konkordijo. Cerkev je velika in svetla. Popravka je v marsičem potrebna, a ni denarja.

Istotako vpije po renoviranju škofovska palača. Od zunaj je zelo nečedna. Nihče bi ne verjel, da biva v njej višji pastir.

Ko smo se vračali v stanovanja, smo prišli na trg Viktorja Emanuela. Tu ima velik spomenik iz finega marmorja. Jako oblastno gleda proti mirni Avstriji. Sploh vsi spomeniki v Padovi so obrnjeni proti naši državi. To ni brez pomena. — Okolu 7. ure zvečer smo se vsedli k večerji in potem šli počivat.

Dne 21. aprila zjutraj ob 4. uri nas je potegnil nagli v Benetke.

V pol uri smo bili že v Benetkah. Na postaji smo pustil svojo prtljago, si najeli večjega vodnika ter šli po mestu. Vse je še mirno počivalo. Ozke ulice bile so prazne. Za jedno uro smo dospeli do jezuitske cerkve. Tukaj smo maševali, a romarji so prejeli sv. obhajilo. Oo. jezuiti so bili prav prijazni. V srce so se nam smilili, da je tudi njim vzela vlada samostan tik cerkve. Ubogim redom, ki se morajo stikati po hišah, v njih samostanu so pa vojaki. Kolikor smo mogli videti in zvedeti, niso mnogo stale laškega kralja vojašnice. Niti ene ni-

Kralji, nekateri so ugovarjali, toda vršila se je. Povabljen je bil gosp. nadzornik, kateri pa ni prišel. Radi tega je bila vržena bomba v Ljubljano, ki pa je šla mimo brez zlih posledic. Razpočila se je še-le v „Popotniku“, glasilu „Zaveze“. Gosp. A. Žumer ni maral v kakem časniku odgovarjati. Prav taktno je pojasnil svoje stališče v konferenciji. Naše ljudstvo praznuje tri sv. večere: pred Svetim dnem, pred Novim letom, pred Sv. tremi Kralji. Te večere veselice niso primerne, zlasti ako so združene s plesom. Gg. prireditelji naj bi torej imeli nekoliko več takta, malo bolj se ozirali na verski čut ljudstva ter si za veselico, ako jo hočejo imeti, izbrali kak drug večer. Pojasnilo ali opravičenje je bilo prav stvarno in dobrohotno in kot tako tudi sprejeto. Le gosp. dopisnik je menil, da mora malo roge pokazati. V verskih zadevah od nikogar ne potrebuje nobenega poduka.

Potem gosp. dopisnik dregne še gosp. okrajnega glavarja. „Glavna vsebina (njegove napitnice) je bila vključena temu, da so sedeli pri sosedni mizi gostje neučitelji, leidige Disziplinarfalle“ prejšnjega leta...“ Gosp. okr. glavar je govoril premišljeno, taktno. Gostom neučiteljem se ni bilo treba pohujševati. Vsakdo, pisalec teh vrstic, kakor tudi Vi g. „Narodov“ dopisnik, se rad pridružuje njegovi želji, ki jo je proti koncu govora izrazil: Bog daj, da bi neljube disciplinarne preiskave sčasoma popolnoma prejenjale! Fiat!

Cerkveni letopis.

Zlata maša stolnega prošta mil. g. dr. L. Klofutarja.

Jutri obhajal bo v stolnici ljubljanski mil. g. stolni prošt dr. L. Klofutar ob 10. uri pontifikalno in ob enem svojo zlato mašo. Dolgo vrsto let, pol stoletja deloval je mil. g. prošt neumorno v prosep ljubljanske škofije in zato se ta dan po pravici raduje vsa škofija ljubljanska ter hvali Boga, da je dal mil. g. zlatomašniku dočakati zlate maše, katere do sedaj ni še dočakal nobeden ljubljanskih stolnih proštov. A tudi čez meje naše škofije sega radost ta dan, kajti mil. gosp. zlatomašnik je vzlasti s svojim književnim delovanjem daleč po svetu na okrog proslavil svoje ime.

Dr. Leonard Klofutar porodil se je v Trzinu dne 6. novembra l. 1819, v mašnika pa je bil posvečen 27. julija 1843, dovršivši z odliko svoje študije. Po ordinaciji imenovan je bil za adjunkta v semenišču in njegovo imenovanje je bilo potrjeno odlokom c. kr. ilirskega gubernija z dne 11. avgusta l. 1843. Prihodnje leto vsprejet je bil od cesarja v višje duhovniško izobraževališče pri sv. Avguštinu na Dunaju, kjer je vstopil koncem meseca septembra l. 1844. Tudi tukaj odlikoval se je v študijah ter je bil 28. mara l. 1847 promoviran doktorjem bogoslovja. Povrnivšega se v domačo škofijo pošljejo z dekretom z dne 14. junija l. 1847 za kapelana v Dob, od koder je bil zaradi bolezni na lastno prošnjo premeščen dne 30. septembra l. 1847 v

smo videli, katero bi bila sezidala vlada, temveč vse so bivši samostani.

Ko smo se poslovili od prijaznih jezuitov, smo šli dalje tik morja. Najedenkrat zagledamo dva parobroda polna vojakov. Šli so na vaje. Muziko so si delali s staro harmoniko, prav za prav disharmoniko. Zraven so tudi peli, a tako otožno, da smo še mi vsled tega postali otožni. Ubogi Humbert, smo si mislili, ti junaki ti ne bodo rešili kraljestva, ako kaj vskipi.

Skoraj smo se bili že utrudili, ko smo prišli na trg sv. Marka. Po krasoti in bliščobi je gotovo prvi za trgov sv. Petra v Rimu. Od treh strani ga obdajajo krasne palače, od četrte pa velika cerkev sv. Marka.

Ta cerkev spada k najlepšim in najbogatejšim hišam božjim na svetu. V njej vidiš obilo zlata, srebra, marmorja, dragih kamenov in umetnije. Njena vrednost se ceni nad 240 milijonov mark. Zunaj in znotraj prilikuje krasnemu dragocenemu zakladu. Znotraj je ozaljšana z mozaiki. Vendar je zelo zakajena. Treba bi jo bilo popraviti. Ali s čim? Avstrijskih vojvod ni več v Benetkah. Veliko so oni dali za lepoto te cerkve in drugih cerkv, dokler je k nam spadala beneška Lombardija. Teh sedaj ni, a laška kraljeva družina nima denarja za cerkve.

(Konec sledi.)

Smartin pri Kranju. To službo je nastopil 24. oktobra istega leta ter jo opravljal do jeseni l. 1849. Od leta 1849 že je tudi prosinodalni eksaminator. Po smrti bogoslovnega profesorja Urbana Jerina bil je z odlokom z dne 7. septembra l. 1849 imenovan supletom za stolicu nove zaveze na bogoslovnem učilišču; z najvišjim odlokom z dne 7. januarja l. 1850 pa mu je cesar podelil pravo profesuro omenjene stroke. Okoli l. 1860 imel je skozi 5 in pol let nemške krščanske nauke. V priznanje njegovega slovstvenega delovanja odlikoval ga je knezoškof Jernej 20. aprila 1865 s tem, da ga je imenoval pravim konzistorijalnim svetnikom. Pri škofijskem sodišču zavzema mesto fiskalnega promotorja. Leta 1869 18. maja imenovalo ga je ministerstvo za uk in bogočastje provizoričnim okrajnim šolskim nadzornikom za mesto in okolico ljubljansko. 1¹/₂ leto bil je prov. okrajni šolski nadzornik in duhovni član c. kr. mestnega šolskega sveta ljubljanskega. Z najvišjim sklepom z dne 8. decembra leta 1869 je bil imenovan častnim kanonikom. Deloval je tudi kot zastopnik cerkve v okrajnem šolskem svetu mesta do 13. decembra l. 1875, ko je bil imenovan članom c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko (ker je dr. Pogačar postal škof), in je od tistega časa vedno zastopnik cerkve v dež. šolskem svetu (ter je sedaj najstarejši član.)

Knezoškof Pogačar imenoval ga je dne 7. januarja leta 1876 vodjo bogoslovnih vied na bogoslovnem učilišču, kateri posel opravlja do danes.

Z najvišjim sklepom Nj. c. kr. apostolskega Veličanstva z dne 24. oktobra leta 1882 podeljen mu je bil v priznanje njegovega mnogoletnega, jako zaslužnega delovanja vitežki križec Franca-Josipovega reda.

Sv. oče podelili so mu dne 28. julija leta 1888 stolno prošnjo v Ljubljani.

Gledé književnega delovanja omeniti nam je, da je izdal leta 1862 komentar v evangelij sv. Janeza. Ta knjiga izide letos v drugi izdaji in pomnoženi izdaji, kot lep spominek nove maše. — Leta 1866 je vredil komentar v evangelij sv. Mateja; leta 1878 so izšle „Svete listne bukve katoliške cerkve“; leta 1880 komentar v pismo sv. apostola Pavla do Rimljanov; leta 1892 komentar v evangelij sv. Marka in sv. Lukeža. — Poleg tega je sestavil za šolo uvod v sv. pismo N. Z. ter pomnožil izdajo z litografijo. Jednako je sestavljal za šolo komentarje v druge liste sv. Pavla, posebe do Hebrejcev, Galačanov, do Timoteja, Tita itd.

Iz tega kratkega posnetka razvidno je neumorno delovanje zlatomašnikovo. Poleg tega moramo omeniti, da je na stotine lepih cerkvenih slovesnostij gosp. zlatomašnik opravil po Slovanskem, ter pri takih prilikah rad in vzgledno oznanoval besedo božjo.

Dal Bog, da tako neumorno deluje še v prihodnje, dokler je božja volja. In da bi to še dolgo bilo, to je naša iskrena želja in prošnja, katero izjavljamo vzlasti jutri ob slovesni zlati maši njegovi! Na mnoga leta!

Birma v Vitanju.

Iz Vitanja dne 4. avgusta.

V našem navadno samotnem kraju bilo je dne 31. julija in 1. avgusta nenavadno živahno in veselo. Dasiravno delavnika, je vendarle počivalo delo, trumoma so prihajale krepke postave Pohorcev po vseh stezah in potih v prazničnih oblekah nizdolu, topiči so veselo pokali in od zvonikov je odmevalo melodično pritrkavanje zvonov. Bila sta pa res prekrasna, nam domačinom nepozabljiva dneva! Obiskali so nas namreč slavni rojak našega okraja, naš premilostljivi gospod knez in škof Mihael, da bi delili otročičem zakrament svete birme. Vse strasti, vsa narodna nasprotstva so počivala, trg, kakor okolica nista opustila ničesar, kar bi utegnilo povzdigniti kras slavnostnega vsprejema in jasno izraziti našo srčno vdanost in pokorščino višjemu pastirju. Na hišah in v zvonikih so plapolale zastave, postavilo se je mnogo slavalokov s primernimi napisi, hiše in kapelice so bile ozaljšane s cvetjem in zelenjem, s kratka — vse je bilo praznično in svečano v dan prihoda.

Nestrpnost je pričakovala mnogobrojna množica ljudstva zbrana pri glavnem slavaloku z velečastito domačo duhovščino in občinskimi zastopi prihod

vladike. Vsprejem se je vršil dostojno in lepo. V imenu župnije pozdravili so premilostljivega gospoda kneza in škofa domači vlč. g. župnik, v imenu trga župan in v imenu šolske mladine deklica, ki je kaj srčno in ljubko izvedla svojo nalogo. Vsem so se škof zahvalili prijazno in očarali so navzoče se svojim uljudnim, prijaznim vedenjem. Na to se je pomikala v dolgi vrsti procesija k cerkvi Matere Božje, katero je neumorno trudoljubivi vlč. g. župnik tako lepo prenovili, da so jo škof sami imenovali „jedno najlepših rož izmej cerkev lavantinske škofije“. Je pa tudi res krasna, posebno presbiterij, katerega je kaj spretno ozaljšal z lepimi slikami znani italijanski slikar Brollio.

Tukaj so škof izpraševali šolsko mladino, ki je tako izvrstno odgovarjala, da so bili ž ujo, kakor tudi drugo jutro z odrasčenimi, ki so se pokazali isto tako dobro pripravljene, jako zadovoljni, kar so tudi izrekli javno. Posebno dober vtis pa je moralo napraviti na paznega opazovalca, da niso ljudje hoteli kar v gruclah pri vseh cerkvenih vratah ven, ko se je pričelo izpraševanje, ampak da je ostala velika in jako prostorna cerkev i tedaj napolnjena.

Na večer so goreli na najvišjih mestih župnije prekrasni, veliki kresi, ki so daleč okrog kazali, kako imeniten gost se je blagovolil nastaniti za ta večer v našem bornem kraju.

Nepozabljive bodo pa vsem faranom ostale prekrasne besede, katere so premilostljivi gospod knez in škof, ki so znani kot izvrsten govornik, polagali vsem na srce v svoji prelepi pridigi. Marsikakemu tudi manj čutečemu so zaigrale solze v očesih, čemu se ni čuditi, vsaj so bile besede tako mile in blage, primere tako globoko zajete iz našega družbinskega življenja in opomini tako očetovski in resni. „Nikdar in nikjer se ne smemo sramovati svoje svete vere, vsigdar pa moramo možato in brez strahu zagovarjati to, kar smo obljubili pri svetem krstu in ponovili pri sv. birmi“.

Kaj bi bilo pač primernejšega za naš kraj, kjer importirani pogubni nemški liberalizem skuša svoje strupene nauke vrivati v srca našega do sedaj neokuženega ljudstva, mu vzeti vero in milo materno besedo. Zaveden katoličan pa boče gotovo tudi vedno zaveden narodnjak, ter z isto gorečnostjo in brezustrašenostjo, s katero boče vedno očitno kazal svojo katoliško zavednost tudi povsod branil in zagovarjal pravice naroda svojega.

Po propovedi so pa delili škof 454 otročičem zakrament svete birme, vsemu vernemu ljudstvu so pa podelili apostolski blagoslov. S tem se je završila prelepa cerkvena slavnost! Popoldne so nas pa zapustili škof za dolgo vrsto let! Bog jih ohrani še mnogo let zdravega in čilega v težkem pastirskem poslu v prospeh svete katoliške cerkve in blaginjo naroda!

Katoliški shod v Čikagi.

O priliki čikaške razstave se sestanejo katoličanje severne Amerike v posebnem shodu. Shodu bo ta-le vspele: 1. Socijalno vprašanje se stala, ki je ima sv. Oče v okrožnici o delavskem vprašanju „de conditione opificum“. 2. Vprašanje o vzgoji. 3. Neodvisnost sv. Stolice.

Socijalne stvari.

Loža in židje.

Ni dolgo, kar smo v uvodnem članku dokazovali, kako si je židovstvo v loži pridobilo največjo oporo. Danes prijavljamo svojim bralcem za to sijajen dokaz. Radikalni poslanec francoske zbornice je izstopil iz framonstva. Ob tej priliki je izdal sledečo izjavo: „Jako mi je žal, da sem pripadal družbi, ki ima z redkimi izjemami samo žide v svoji sredi, ki se okoriščajo z republiko v svoje svrhe, in pa oportuniste, ki so neprijatelji demokracije“. Zlata je vredna ta izjava ne sicer za nas in za vse zavedne katoličane; saj smo mi že zdavna o tem prepričani, pač pa za vse tiste, ki nočejo poznati peklenko-zlobne smeri židovske lože in vseh strank, ki so od nje odvisne. Bivši framon piše tako in sedaj je celemu svetu odkrita še jedna skrivnost framonstva, da namreč židje tudi z njim delajo zase — kupčije. Liberalizem je dete ložino in tudi z njim so delali Abrahamoviči izvrstne kupčije in jih še delajo. Dokleje? — Dokler ne izpregledajo narodi brezdna, ki si je v svoji slepoti sami kopljejo, dokler se ne vrnejo k božji, mej človeštvom vedno z blagoslovom delujoči javni družbi — sv. cerkve.

Družbe sv. Cirila in Metoda

redna VIII. velika skupščina dne 26. julija 1893
v Sežani na Krasu.

VII.

Poročilo tajnikovo.

Izvestje tajništva slóve:

Slavna skupščina!

Velecenjene dáme, častiti rojaki!

1. Zgodovina o razvoju slovenskega šolstva v deželah, koder bivajo Slovenci, spričuje skoro na vsakem listu, da je ono moralo hoditi po trnjevi poti, predno si je priborilo v domovini in pri sorodnih narodih tisti ugled, ki je posledica dobro vravnane šole na zdravi katoliški in narodni — ali splošno na pedagoški podlagi. Če se ozremo po svoji domovini, žal, zapazimo, da te tu znamovane krepke podlage še pogreša naše šolstvo — osobito ob periferiji našega ozemlja. Ondi še ne morejo prodreti pravi pedagoški principi, priznani od vseh šolnikov-strokovnjakov vseh kulturnih narodov, v ljudske šole, ker se jim ovira natorno pravo materinega učnega jezika; v take obmėjne šole po našem ozemlju, kjer faktično — pošten tujec bi to komaj verjel — učitelj ne umeva učenca, otrok ne umeva vzgojitelja, ko ta ni zmožen slovenščine. (Res je!)

Slovenskim rodoljubom, gledajočim to nenaravno prikazen, je krvavelo srce in še krvavi; premišljevali so, kako bi bilo pomagati. Svetopisemski rek: „Množica se mi smili“ vzdramil je tudi njih; množica — slovenskih otrok, ki po obmejnih mestih, trgih in vaséh ginevajo za slovenstvo, — se nam smili; zato smo sklenili takej zapuščeni mladeži, ki je zoper svojih starišev in svojo voljo v največji nevarnosti izneveriti se svojemu rodu, sami pomagati, dasi smo se zavedali ogromnih žrtev, ki jih bo zahteval ta vzvišeni smoter. Tako se je porodila, kakor veste čč. skupščinarji, šolska družba sv. Cirila in Metoda. Njej velja svetopisemski klic: „Poberite kosce, da konca ne vzamejo!“ — o, ne samo kosce, nego trume slovenskih otrok zberite in pošljite v svoje slovenske šole, povsod, kjer so oni le pastorki, mej inorodnimi otroci v drugojezičnih šolah.

Je-li se je pa naša družba odzvala tej srčni želji vseh pravih domoljubov in rodoljubkinj? (Je!) Je-li vodstvo, katero danes že osmič v svoji prvotni celoti stopa pred Vas, čč. skupščinarji in družbeniki, prav pojnilo ter izvrševalo svoj nalog: je-li opravdalo zaupanje, katero ste mu tekom let poverili? (Je! je!) Je-li ono v zmislu družbinih pravil res pospeševalo pri nas katoliško narodno šolstvo? (Je, vzorno!)

Vodstvenemu izvestitelju je čast, vse to nekoliko pojasniti ter družbo pokazati, kakoršna je, kar mu je z ozirom na odmerjeni čas mogoče storiti le v glavnih potezah; čč. skupščinskim zastopnikom pa je prostost in dolžnost soditi o družbinem delovanju.

Vodstvene seje.

1. Leto za letom raste ugled naše družbe, to spričujejo mej drugim i skupščinske slavnosti, ki so po zatriju naših časnikov postale pravi narodni prazniki. (Istina!) Tako je tudi lanska skupščina dne 28. julija v Postojini vsled požrtvovalnosti ondotnih narodnih društev in posamnih rodoljubov tako lepo uspela, da je vsem udeležnikom ostala v najprijetnejšem spominu. (Slava jim!) Poročilo o njej itak najdete v družbinem Vestniku VI. Tedaj je bila v vodstvu zopet potrjena izstopivša tretjina odbornikov, ki so se sošli k jednajstim sejam, da rešijo družbine zadeve.

Prva te upravne dobe ali LIX. seja je bila dne 5. avgusta 1892, v kateri se je vodstvo konstituiralo kakor prejšnja leta; le v ožji odbor v zmislu § 18. glavnih pravil se je mesto člana Ivana Hribarja radi njegovih pogostnih odsotnostij v službinih zadevah privzel vodstveni ud dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški. LX. seja dne 24. avgusta je bil sestanek ožjega odbora. LXI. dne 30. avgusta LXII. 26. oktobra LXIII. 23. novembra 1892. LXIV. 4. januarja 1893. LXV. 8. februarja. LXVI. 1. marea. LXVII. 20. aprila. LXVIII. 30. junija in LXIX. pa 5. julija na blagdan družbinih sv. zavetnikov. Kaj se je obravnavalo in kako ukrepalo, razvidno bo vsaj deloma iz naslednjih podatkov.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. avgusta.

(Dolenjski železnici) Na progi Ljubljana-Grosuplje-Kočevje se dela bližajo koncu. Vodne pri-

prave so gotove, sedaj delajo priprave za menjavo tirov. Dovozi poti na kolodvore so dodelani, brzajna žica je tudi skoro povsod že napeljana. Glavni tirovi po kolodvorih so položeni, samo nekaj stranskih tirov še manjka, ali se v kratkem položé. Sedaj so tri lokomotive pri delu. Tudi proga Grosuplje-Novomesto Straža je že do polovice dodelana. Stražnice so dozidane in pa dovozne ceste so narejene. V predorih se delajo oboki. Poslopja na kolodvorih so že pod streho.

(O celjskih Slovencih.) „Vaterland“-u se brzojavlja v soboto ta-le znamenita vest iz Celja: „Pri tukajšnjih Slovencih vzbuja mučno začudenje razglas, da bo sodelovala godba 87. pešpolka pri juternji gasilski slavnosti, ki jo priredé nemški nacionalci na prostoru okrašenem z zlato-rudeče-zoltimi barvami; sodelovanje pri slovenskih slavnostih pa je vojaškim godbam prepovedano.“

(Novice.) Iz Idrije dne 13. avgusta. V naročje sv. katoliške cerkve se je povrnil danes, dvanajsto nedeljo po Binkoštih med slovesno sveto mašo tukajšnji c. kr. ključavničar Janez Šorman. Porodil se je dne 6. decembra 1868 v vasi Kluk blizu Podčbrada na Češkem in bil ond krščen po evangelijsko reformiranem obredu. Najstarejši ljudje v Idriji ne pomnijo enakega dogodka — umevno je torej, da se je kazalo veliko zanimanje za nenavadne svete obrede. — „Jeruzalemski romar“ je prišel včeraj tudi v Idrijo, ogledal si jamo in potem je fotografiral tropo rudarjev pri rovu sv. Barbare. Na Bruševši so si marljivi rudarji sezidali majhno kapelico in v njo včeraj prinesli podobo naše ljube Gospe. — Bolezen nas še sedaj ni zapustila, tudi pri Fari je dovolj bolnikov in mrličev.

(Toča.) V četrtek popoldne nastal je naenkrat na Goriskem velikanski vihar. Ljudje še dežja niso pričakovali, a vsula se je s silnim šumom toča tako gosta in debela, da je uničila na nekaterih mestih solkansko polje popolnoma. Pogazila je ajdo, trgala še nezrelo grozdje in oklestila turšico tako, da se opazovalec mora užaliti sree. Ža-dolgo ni bilo tako lepo solkansko polje, kakor letos. Sedaj pa rosi oko lastnikom, pokopan je trud pridnih rok, splavala je po vodi nada dobre letine. Revščina in lakota zija nasproti nesrečnim Solkancem. Ubogi ljudje.

(Biciklisti na pokopališču.) Poroča se nam: V zadnjem času pričelo se je sportno gibanje celo na posvečenem kraju, namreč na pokopališču. Vaki dan imel je obiskovalec ranjih umrlih priložnost občudovati gibčnost brhkkih biciklistov. Dotičniki, na nepristojnost tega opozorjeni, imeli so takta dovolj in upati je bilo, da se ne ponovi več ta neprilika. A zadnjo nedeljo, ko je bilo pri pokopališčni kapeli cerkveno opravilo in vsled tesnosti prostora ni mogla vsa množica v cerkev, pripelje se pomagač pri raztelesenju mrličev v službenem potu na biciklu na cerkveno dvorišče in vzlic prepovedi od pristojne osebe, gugal se je dotičnik do mrtvašnice. Oprosti naj se mi izraz „gugal“, kajti videlo se je, da mu umetnost vozarenja na biciklu ni bila prirojena, ampak si jo je skušal na oglašeni pokopališki cesti še-le prisvojiti. Pričujoče ljudstvo dalo je duška svoji nevolji z glasnim mrmranjem. Vprašam tedaj, ima li omenjeni predrznež posebni privilegij za vozarenje po pokopališču, ko se vendar gospoda zdravnik, po istem oprasku na pokopališču prišedša, nista bala korakov, na pokopališču storjenih?

(Iz Žužembrega) se nam poroča: Dne 10. t. m. je 10letna Terezija Černe iz Stavče Vasi, žužembreške župnije zakurila na paši. Kar se ji vname obleka in bila je naenkrat vsa v ognju. Ravno je šel mimo g. sodnijski adjunkt Senčar, ko začne dekle vpiti. Trudi se, da bi jo rešil in gorečo obleko pogasil, ter si pri tem dokaj opeče roke. A dekleta ni mogel rešiti. Vsled opekline je nekaj ur potem, ko so jo prinesli domu, izdihnila svojo dušo.

(Mila prošnja.) Jaz Janez Nepomučan, mučenec in slovansk svetnik, lepo prosim, da se me kdo usmili ter mi na mostu čez Kamniško Bistrico pri Viru oskrbi čez toliko časa vendar že novo levo roko in spodobno obleko.

(Premeščen) je c. kr. avskultant g. dr. Anton Poršič iz Gorice v Rovinj.

(Utopljenec.) V četrtek ob 11¹/₂ uri predpol-dne našli so v Soči pri Zdravšini utopljenca, do-zdevno 45 let starega, vsega oteklega. Sodi se, da je bil v vodi 10—12 dnij. Je li nesreča ali samomor, se ne vé.

(Nesreča.) Iz Davče se nam poroča: Jemčev pastir, mlad dečko, je lovil na paši telička, ki mu je hotel uiti. Ob smerekovem porobku se je izpod-

taknil in padel tako nesrečno nanj, da se je pri tej priči iztaknil oko.

(Duhovne vaje za učiteljice.) Kakor v drugih večjih mestih, na Dunaju, v Gradcu in drugod, tako se bodo prihodnji mesec tudi v Ljubljani napravile duhovne vaje za učiteljice. Z Zagrebu n. pr. se jih je zadnji čas udeležilo okoli 80 gospodičin. V ta namen imel bo čast. o. Loinger iz družbe Jezusove v uršulinskem samostanu duhovne vaje. Začele se bodo v nedeljo, dne 6. septembra, ob 6. uri zvečer, in končale se bodo v četrtek zjutraj. One gospodičine učiteljice, ki se jih bodo udeležile, bodo imele stanovanje in hrano v samostanu te dni. Zato naj se pa oglase o pravem času uršulinski gospej materi Antoniji Murgelj.

(Nesreči.) Pri Ratečah se je ponesrečil predvčeraj Janez Tomè, mladenič iz Dravlj. Padel je pri vajah črez skalo in se do smrti pobil. — Na Bledu je včeraj utonil mlad trgovski pomočnik iz Ljubljane. Skočil je pri kopanju z deske v vodo in ni ga bilo več nazaj. Izvlekli so mrtvega iz vode.

(Radovljiski gasilec) so si izvolili po smrti r. g. Klinarja za načelnika g. Frid. Homana. Uveli so pri tej priliki slovenski velilni jezik.

(VI. shod zaveze gasilnih društev kranjske dežele) vršil se je včeraj, dne 13. avgusta t. l. dopoldne v ljubljanski mestni dvorani z nastopnim dnevnim redom: 1. Pregled pooblastil; 2. poročilo o poslovnih dobi; 3. poročilo o blagajničnem stanju; 4. poročilo računskih pregledovalcev; 5. sklepanje o načrtu novega občnega službenega reda za gasilna društva kranjska; 6. volitev in določitev kraja za prihodnji shod zaveze gasilnih društev kranjske dežele; 7. posebni nasveti. — Zaradi pomanjkanja prostora bodemo obširneje poročali o tem prihodnjič.

(Božja pot k sv. Roku v Dravlj.) V Dravljah na božji poti sv. Roka se opravlja služba božja v nastopnem redu: Na veliki Šmaren popoldne o 5. uri pridiga in litanije. Na sv. Roka dan o 5. zjutraj pridiga in potem slovesna sv. maša. Ravno tako ob 9ih. Med tema opraviloma so navadno še kake druge sv. maše. Popoldne o 5. litanije. V nedeljo po sv. Roku zjutraj ob 6. sv. maša z pridigo in ob 10. ravno tako. Popoldne o 5. litanije. Ljubljancem pridejo s procesijo v ponedeljek po nedelji sv. Roka okoli 2. ure ter imajo pridigo in več sv. maš.

Društva.

(Tridesetletnica kranjske čitalnice) vršila se je včeraj ob izredno ugodnem vremenu prav slovesno. Udeležilo se je slavnosti mnogo narodnih društev z zastavami in obilo občinstva. Došle goste pozdravil je na kolodvoru predsednik kranjske čitalnice g. notar Globočnik, zahvalil se je v imenu vseh starosta Sokola ljubljanskega. Po pozdravu odkorakala so društva na čelu jim domžalska godba in mnogobrojno občinstvo v sprevedu proti z mnogobrojnimi zastavami okrašenemu mestu; pred mestno hišo pozdravil je došlece g. župan Šavnik v imenu meščanstva starodavnega narodnega mesta Kranj, gospodičina Šavnikova pa je okitila zastavo oslavljenega kranjske čitalnice s prekrasnim srebrnim vencem, darom ondotnih Slovencev. Po 2. uri pričel se je v gostilniškem vrtu g. Petra Majerja banket, katerega se je udeležilo nad sto oseb. Po mnogih pozdravih in zdravicah bil je banket zaključen še le po 5. uri popoldne. Po banketu je bila telovadba na mestnem trgu, katero je gledalo mnogoštevilno občinstvo, po telovadbi pa so odkorakala društva proti pokopališču, kjer so položila vence na groba pesnikov Prešerna in Jenka. Zvečer ob 8. uri bil je koncert, kateri je trajal do 11 ure zvečer; ob istem času odpeljal je navlaš zato prirejeni posebni vlak slavilce proti Ljubljani.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je prejela nastopne darove: Slavno vredništvo „Slovenskega Naroda“ je izročilo 2868 kron, nabranih od dne 29. maja do 12. julija in izkazanih v 121. do 157. številki. Na posamezne kraje, odnosno posamezne darovalce, se imenovane prve krone razdelé tako-le: Stari trg 28, Trst 2, Ljubljana 3, Mally 20, Zagorjan 10, Zalec 18, St. Jernej 21, Ljubljana 9, Trst 1 itd., Vrhnika 60, Zagorje 31, Krško 24 itd., gostilna „Lloyd“, Žužemperk i. dr. 74, Zagorjan-Auer, deseterica i. dr. 44, Brežice 46, posamezniki 11, Crnomelj 30, Zatičina 35, Iv. Božič 10, Urek 25, posamezniki 12, gospa Vrščec v Sevnici 50, St. Jurij 24-30, Loški Potok 6, posamezniki 6-30, Ptuj 43, Ribnica 41, Sava 8, Postojna 100, Ljubljana 101, Litija 68, Kamnik 25-30 itd., Borovnica 35, Cerklje 18, posamezniki 8, Kranj 101, Novo Mesto 51, Dunaj 20, Selce 10, Vrhnika 50, Kranj 10, posamezniki 4, Zeleznički 20, Lož 15, Smartno 10, Kranjska Gora 22, Kostanjevica 6, Novo Mesto 109, Ljubljana 10, Šmarje 38, Forte (Nordpol) 55, drugoletniki 10 itd., Litija 29, dva tuja 10 itd., Celje 20, Ploj 16 itd., I. V. 20, Postojna 7, Celje 100, Metlika 30, Krisper 20, Karlovec 15, Celovec

40, Brežice 8, Slovenija 20-36, Narodna gostilna 14, Loka 207, Kamnik 27, St. Pavel 40 itd. — Šentjakobsko-trnovska ženska podružnica v Ljubljani nam je poslala 350 gld. 89 kr., t. j. znesek veselice dne 18. rožnika in darovane prve krone z željo, da se vpiše trikrat kot pokroviteljica. Lep vzgled požrtvovalnega domoljuba, v katerem se odlikujejo tudi postojnske, tržaške in vedno delavne litijske Slovenke! Za postojnsko žensko podružnico nam je poslala gospa Josipina Kraigher 214 gld., in sicer 100 gld. pokroviteljine in 114 gld. udnine, za tržaško žensko podružnico nam je izročila g. Ljudmila Mankoč 170 gld., in sicer 100 gld. pokroviteljine in 70 gld. udnine, in že četrto pokroviteljino so poslale litijske in smartinske Slovenke, katere zastopa kot četrta pokroviteljica g. Ivana Knaflič. In tudi šentpeterske domoljubkinje v Ljubljani ne zastajajo za šentjakobskimi: poslale so 100 gld., da se vpiše njih podružnica za pokroviteljico. — Pokrovitelji z zneskom 200 kron so postali: Čč. gospodje bogoslovci leta 1892/93, g. Fran Jurca, veletržec v Postojini in „novomeški samci“. — Predsednik podružnice Zatičina-Višnja Gora-St. Vid, gospod notar Pirnat, nam je poslal kot podružničen donesek 100 gld. — Za sežansko podružnico nam je poslala g. Mici Mahorčičeva 97 gld.; prve krone pa so darovali v Sežani: Franja Guhič, Nežka Stofla, Nežka Pitanič, Zinka Sirec, Mici Mahorčičeva, Kosovel, Kante, Rajmund Mahorčič, Kanobl, Dettoni, Hren, Mankoč, dr. Ribač, Gerbec, Batistig, Leban, rodoljub-idealista, narodna žena po 1 krono, Marija Pregl, Pavlina Resman, Hrašovec, dr. Osterlag po 2 kroni, puščica v gostilni Jožefa Stofla 3 gld. 40 kr., v kavarni Dolenčevi 7 gld. 65 kr., pri družini Mahorčičevi 6 gld. 17 kr., vesela družba v Divači 14 kr., vesela družba v Sežani 12 kr. — Prvomestnik litijske podružnice, č. g. Jernej Zupančič, nam je poslal 90 gld. — Društvo učiteljev v kamniškem okraju je pristopilo družbi kot pokrovitelj; doplačalo je namreč 66 gld. k lani v ta namen poslanim 34 gld. — Šišenska podružnica nam je izročila kronin dar 180 kron kot dohodek veselice na Koslerjevem vrtu. — Vredništvo „Mira“ nam je izročilo 115 kron, izkazanih v 15. do 19. št. (Vsega vkupe je dosedaj nabral „Mir“ 365 kron.) — Vredništvo „Primorskega lista“ nam je poslalo 33 gld., nabranih za našo družbo in v listu izkazanih. — V Trnovem in Ilirski Bistrici so darovali prve krone: vč. g. dekan J. Vesel, čč. g. g. Možina, Ferjančič, Rudolf, Bile, gospa Ivana Valenčič, A. Kovač, Tomšič, M. Hodnik, Josipina Kranjec, Jos. Tomšič, Ličan, Samsa, Barbier, nadučitelj Zarnik, učiteljica, Bizjak, Terezija Benigar, Fr. Valenčič, Fr. Benigar, Stibil, Trnovski, H. Perkan, Zagorje, Fischer po 1 krono, g. Marija Souvan, učiteljica, Prosen in drugi neimenovani po 2 kroni, Brinšekova hiša dve kroni 20 vin., gospa Bachmann 4 krone, vsega skupaj 45 kron, katere je nabrala in družbi poslala g. Franjica Brinšek. — G. Fr. Šetina v Crnomlju je poslal 33 kron; poleg zadnjih imenovanih so darovali po 1 krono: Fr. Sušteršič, Avg. Kunc, M. Pavlin. Vč. g. Fr. Servicelj, komendant na Reberci, je daroval 20 kron, vč. g. Simen Muden, župnik v Zelezni Kaplji, 11 kron, skupaj 31 kron. Gospod Fr. Hrašovec, blagajnik graške izvanakademiške podružnice, nam je poslal 24 kron; darovali gospodje dr. Klasime, B. Kozbek iz Lipnice, Jerovšek po 2 kroni, gospa Gale, g. Dolžan, gđ. S. Prus, gđ. R. Prus, Groznik, Razlag, Neimenovana, gg. Ljubeč, Hauptmann, Zelezinger, Lupša, Volkovič, Žohar, Resman, F. H. Neimenovana, drd. Majer, Rojnik po 1 krono. — V Mariboru so darovali prve krone: g. dr. Medved 10 kron, gg. M. Cizel, profesor Jerovšek, profesor Matek, prof. Koprivnik, nadučitelj Nerat, ravnatelj Schreiner po 1 krono, č. g. Jožef Sigl, kapelan v Kamnici, 1 gld., vesela družba 70 kr., druga vesela družba 30 kr., vsega skupaj 100 gld., ki nam jih je poslal gospod nadučitelj Nerat. — Obrtno pomočno društvo nam je dovolilo pri obnem zboru 10 gld. darila. Dalje so še darovali: Mlade ljubljanske rodoljubkinje 15 kron; štajerski domoljubi iz slivniške okolice: gg. M. Kušar 2 kroni, R. Grasselli, župnik Vidmajer, župnik Kozinc, kapelan Kapler, Volovšek, Josip Lesjak, Jurij Lesjak, B. Sirk, S. Rataj, J. Beve, Fr. Lesnikar in pošiljatelj Fr. Kranjc po 1 krono, skupaj 14 kron; v Grabštanju na Koroškem je daroval vč. g. dekan jedenkrat 6 gld. 50 kr., drugokrat 5 gld., cerkveni ključar Jožef Tavšič 1 krono, Neimenovan 1 krono; v Zalcu so nadalje darovali prve krone: gđ. Mici Hfler, gđ. Fani Grabnar, gg. dr. F. Mayer, župnik Grušovnik, župan Suler, Mikek, V. Janič, Wessely, Jakob Janič, Jug, Svajcar, Pričšek, skupaj 12 kron, ki jih je poslal g. Sirec. — Slovenci v Kočevju so poslali 11 kron, g. Vojteh Candolini v Kostanjevici daroval 10 kron; v Materiji so darovali prve krone: K. Kastelic, S. Kastelic, dr. Rybář, Počivalnik, Renko, Rapotec, Stanič, Bratina in pošiljalka gđ. Zinka Kastelic po 1 krono, skupaj 9 kron; v Opatiji so darovali prve krone: družina Tomič iz Volovskega 5 kron, Zofija iz Opatije, Ančka z Brucka in pošiljalka gđ. Lina po 1 kr., skupaj 8 kron; v Policah pri Sv. Petru pri Radgoni so darovali prve krone: Fr. Pranjidel, A. Tridav, L. Zemlič, J. Zemlič, J. Lančič, in pošiljatelj J. Pelel po 1 krono, skupaj 6 kron; Ivan Stražiški daruje prvih 6 kron prvo potrebni družbi, gospod Miha Pesjak v Kamni Gorici prvih 5 kron, dobitke stave pri Sokolski slavnosti in prva krona neimeno-

vance pa iznaša 5 kron v korist družbi. Prve krone so še darovali: g. A. Sturm, č. kr. poštar v Jeran-jicah, 4 krone, vč. g. dr. Fr. Lampe 1 staro krono, t. j. 2 kroni, gđ. A. Divjak, učiteljica na Strakljevcu, g. J. Malnarič, šolski voditelj na Črešnjevci, g. Fr. Jug, posestnik v Šmarju pri Jelšah, in gospod Fr. Peterlin, učitelj v Kolovratu, po 1 krono. — Prav vesel pojav za našo družbo je doba „kroninih darov“ in zajedno prelep odsev nesebične požrtvovalnosti slovenskega občinstva. Torej Bog povrni! Mi le želimo, da bi doba „kroninih darov“ še dolgo trajala in da bi še dalje tekmovali v rodoljubni požrtvovalnosti, domoljubkinje z rodoljubci, stan s stanom, kraj s krajem. Bog daj svojega blagoslova!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Telegrami.

Gradec, 14. avgusta. Knezoškof Zwerger popolnoma brez zavednosti. Najbrž ne preživi dneva.

Dunaj, 14. avgusta. Wekerle se je včeraj popoldne pripeljal in je potoval k cesarju v Ischl.

Leyov, 13. avgusta. Vsled silnih nalivov so izstopile gorske reke, preplavile več sel, mnogo poslopij in mostov podrle, ceste razdrle. Škode je veliko. Jedna oseba je utonila.

Lvov, 14. avgusta. Vsled trajnega dežja nove povodnji. Izstopile so reke Dniester, Stryi, San in Dunajec. Mnogo škode je posebno v okrajih Lydacow, Stryi, Przemysl in Rimanov. Žito je odplavilo s polja. Vsak promet v več krajih ustavljen.

Budimpešta, 14. avgusta. V gorenji Ogorski bili so strašni nalivi. Mnoge občine so bile preplavljene. Mnogo hiš se je podrlo, več ljudij je zgubilo življenje. Železnice, ki so v delu, je voda močno poškodovala.

Beyruth, 14. avgusta. V sosednem mestu Kressen je pogorelo 50 hiš, jeden gasilec je mrtev, 4 poškodovani.

Bombay, 14. avgusta. Punt se širi, 1200 oseb so zaprli. Bolnice so prenapolnjene z ranjenci. Poklicali so od drugod čete na pomoč. (Povod temu puntu dala so nasprotja mej mohamedanci in braminci. Op. ur.)

Umrli so:

11. avgusta. Gašper Križaj, mizar, 63 let, je na sv. Petra nasipu v Ljubljani vtonil.

12. avgusta. Ernestina Krašovic, uradnega sluga hči, 5 let, Gospodske ulice 14, davica.

V bolnišnici:

12. avgusta. Marija Snoj, kajzarica, 72 let, ostarelost. — Marija Sever, delavka, 42 let, zamotanje črev. — Terezija Bertoneelj, gostija, 51 let, dementia et emphys. pulm.

Tujci.

11. avgusta.

Pri **južnem kolodvoru**: Žajdala Henrik in Milan iz Varaždina. — Kanisar, uradnik, z Dunaja. — Koch, dekan, iz Regensburga. — Sterguler, trgovec, iz Begunj. — Žajdala iz Stadare.

Pri **bavarskem dvoru**: Neezas s soprogo iz Fulnoka. — Trams iz Stetina. — Batagelj, vikar, iz Vodnjana.

Pri **avstrijskem caru**: Piscolla in Mayer iz Trsta. — Heilmayer, učitelj, iz Solnograda. — Janz iz Podgore. — Weiss iz Kirschentheuer-a

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	znakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	736.1	13.6	sl. svzh.	megla	0.3
12. u. pop.	735.5	27.8	sl. zap.	oblačno	dež
9. u. zveč.	736.5	18.6	sl. jzap.	jasno	
7. u. zjut.	738.0	15.2	m. szap.	jasno	
13. u. pop.	737.3	26.6	sl. zap.	"	0.00
9. u. zveč.	736.9	17.0	sl. svzh.	"	

orednja temperatura obeh dni 20.0° in 19.6°, oziroma za 0.2 nad in ravno normalu.

Zahvala.

403 (1)

Za mnoge dokaze srčnega sočutja ob izgubi naše matere, oziroma tašče in stare matere

Ivane Keber

potem za lepe vence dragi rajniki darovane in za jako časte udeležitev pri sprevedu k poslednjemu počitku izrekam vsem svojo odkritosrčno in najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 14. avgusta 1893.

V imenu žalujoče rodbine:

Anton Mrak,

č. k računski revident.

Zahvala.

Vsem onim, ki so mi povodom nenadomestljive izgube ljubljeneega mojega soproga, gospoda

Janeza Šarec-a,

vinotrtica, posestnika v Ljubljani, v Šiški in v Zapužah,

izrazili tolažeče sočutje, izrekam najtoplejšo zahvalo. Osobito pa se iskreno zahvaljujem prečastiti duhovščini, sorodnikom, mnogobrojnim udeležiteljem pogreba, darovateljem krasnih vencev, gg. šentviškim pevcom za gniljive nagrobnice in slavnim društvom.

V Zapužah pri Št. Vidu nad Ljubljano, dne 12. avgusta 1893.

404 1

Zalujoča vdova:

Katarina Šarec roj. Dolinšek.

406 1

Pretužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, oziroma mati in svakinja

Katarina Legat roj. Mežnarec

danes ob 10. uri dopoldne po kratki, a jako mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 27. letu svoje dobe mirno zaspala v Gospodu.

Pogreb bo v torek, dne 15. t. m., ob 4. uri popoldne.

Mrtvaško opravilo bo dne 16. t. m. ob 6. uri v župni cerkvi na Breznici.

Nepozabno umrlo priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

Na Selu pri Breznici, dne 13. avgusta 1893.

Alojzij Legat, soprog. — Ivanka in Minka Legat, hčerki. — Ivan Legat, novomašnik, svak. — Ivana Legat in Marija Resman roj. Legat, svakinji.

Teran,

(istrijsko črno vino) se dobi v zapuščini pok. župnika Fr. Lazar-a v Št. Petru v šumi (St. Pietro in Selva) postaja isterske državne železnice. Ga je 25 hektolitrov po 18—20 gld. — Naslovi naj se na župni urad. 405 1

Zahvala.

Podpisani odbor izreka tem potom vsem, kateri so se dne 6. avgusta t. l. povodom velikega pevskega zbora prirejene slavnosti udeležili in pripomogli, da se je ista v kljub neugodnemu vremenu sijajno dovršila, svojo najiskrenejšo zahvalo, posebno pa slavnostnemu odboru v Mariboru za požrtvovalnost pri dčenem okrašenju slavnostnega prostora; nadalje pevskega društvu „Slavee“ v Ljubljani in litijskemu pevskega društvu za mnogobrojno in požrtvovalno sodelovanje pri petju; potem gosp. Franju Gerbiču za izborni pevovodstvo skupnega pevskega zbora, vsem društvom poverjenikom in kapelnikom posameznih pevskih zborov za njihov trud pri pevskih vajah; slednjič vsem pevcom in pevkam, ki so s svojimi krasnim glasovi pripomogli k najsijajnejšemu vspehu, kojega smo dosegli sedaj v pevskega obziru; vsem skupaj in vsakemu posameznemu bodi priročna zahvala.

Odbor slov. pevskega društva v Ptuj.

Organist

z dobrimi spričevali išče službe, katero želi v teku jednega meseca nastopiti. — Več pov. upravništvo. 366 7

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse zobne operacije in zobna plombovanja

A. PAICHEL,

(108) 28

zobozdravnik

pri Hradskega mostu I. nadstr.

V postojinski jami

priredi se

dne 15. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne

izvanredna veselica

z električno razsvitlavo, kakor o binkoštih vsacega leta.

Vstopnina za osebo 1 gld. — Otroci pod 10 leti so vstopnine prosti. 389 3—3

Naznanilo.

Zaradi glavnega snaženja uradnih prostorov ostane

deželna blagajna kranjska

od 16. do vštetega dne 19. avgusta t. l.

strankinemu prometu zaprta.

Deželni odbor vojvodine Kranjske.

V Ljubljani, dne 8. avgusta 1893.

Dunajska borza.

Dne 14. avgusta.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 45 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 " 10 "
Zlata renta 4%, davka prosta	118 " 85 "
4% avstrijska kronina renta, 230 kron	96 " — "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	97 1/2 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	333 " 25 "
London, 10 funtov strl.	126 " 05 "
Napoleonador (20 fr.)	9 " 94 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 93 "
Nemških mark 100	61 " 52 1/2 "

Dne 12. avgusta.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 55 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 " — "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	147 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	162 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	191 " 25 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 " 80 "
Zastavna pisma	— " — "
Kreditne srečke, 100 gld.	197 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	67 " 50 "

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 " 20 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 " 30 "
Salmove srečke, 40 gld.	66 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	— " — "
Ljubljanske srečke	23 " 75 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	148 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2880	— " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	103 " — "
Papirnih rubeljev 100	130 " 50 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnita v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.